

Civil Európa
az Európa Ház elektronikus hírlevele civilekről és az Európai Unióról
2014. április 2. - 13. évfolyam 5. szám

- A. Folyt. köv.
- B. Royal fless
- C. Öt lépésben
- D. 1 884 790
- E. Utas és holdvilág
- F. Szekszárdon születtem
- G. A hírlevélről

*****

Ha szeretné továbbra is sorainkat és azok között olvasni, akkor ajánlja fel adója 1%-át!

Európa Ház Egyesület

Adószám: 19020927-2-41

*****

- A. Folyt. köv.

AHOGY TÚLOLDALON LÁTJÁK

2013 a Polgárok Európai Éve volt az Európai Unióban. A tematikus év tapasztalatairól John Macdonald, az Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatóságán a tematikus évert felelős részleg vezetője számolt be honi civil szervezeti képviselőknek Budapesten 2014. március 31-én. A rendezvényt az EYCA magyar tagozata és az Európa Ház szervezte.

Az Európai Uniótól való állampolgári idegenkedés, a közös Európa meg nem értése folyamatosan ad munkát az európai intézményeknek. Annak érdekében, hogy az Unió több mint 500 millió állampolgára tisztában legyen az uniós állampolgárságból fakadó jogaival, az Európai Bizottság több éve napirenden tartja a kérdést. 2010-ben és 2013-ban állampolgári jelentéseket adott ki, amelyek olyan - többek között fogyasztóvédelmi, egészségügyi, utazási - kérdésekkel foglalkoztak, amelyek az EU-polgárok mindennapjait befolyásolják, mondta bevezetőjében Szűcs Tamás, a rendezvénynek helyt adó budapesti európai bizottsági képviselő vezetője.

Az állampolgárok tájékoztatása, tudatosságának növelése és jogaik megismertetése volt az elsődleges célja a 2013-as tematikus évnak; az EU minden tagországában lefolytatott vitasorozat (Magyarországon erre 2013 októberében került sor) pedig az eszköze, számolt be a 2013-as eseménysorozat háttéréről John Macdonald, a Polgárok Európai Évét koordináló európai bizottsági részleg vezetője, a rendezvény előadója.

Az Európai Bizottság 50 helyszínen rendezett ilyen Európa-vitákat az elmúlt bő évben, aminek összefoglaló konferenciájára 2014. március 27-én került sor Brüsszelben 150 civil szervezeti képviselő és José Manuel Barroso európai bizottsági elnök és 10 biztos részvételével. Ez utóbbi alkalomból hozták nyilvánosságra a vitákat összefoglaló jelentést is.

Az Európai Bizottság elsődleges civil partnere a Polgárok Európa Éve során az az összeurópai civil szervezeti szövetség (EYCA) volt, amelynek hazai koordinációját az Európa Ház végezte. A három munkacsoportban végzett civil szervezeti munka eredménye egy ajánlás-csomag, amit a civil szövetség képviselői tavaly decemberben nyújtottak át Viviane Reding európai bizottsági alelnöknek a vilniusi (Litvánia) EU-konferencián.

Az Európai Bizottság sikeresnek könyveli el a Polgárok Európai Évét, aminek belső szervezeti hozadéka, hogy létrehozta egy olyan együttműködési keretet az Európai Bizottságon belül, ahol megpróbálják koordinálni a civil és állampolgári ügyekkel való foglalatosságokat. Erre azért van szükség, mert a civil témákkal különböző főigazgatóságok foglalkoznak (az állampolgári jogokkal a jogi főigazgatóság, az Európa a polgárokért pályázati programmal az oktatási és kulturális főigazgatóság, a tematikus évekkkel pedig a szakmailag illetékes főigazgatóság) és ezek eddig házon belül alakították kapcsolataikat a civil társadalommal. Macdonald kifejezte reményét, hogy a kialakított új belső bizottsági együttműködés az európai parlamenti választások és várhatóan a 2014 őszén felálló új Európai Bizottság után is fennmarad.

A mintegy negyven civil szervezeti képviselő részvételével rendezett eseményen érdemi javaslatok hangzottak el az Európai Bizottság felé. Így az egyik hozzászóló azt kezdeményezte, hogy a megújuló Európai Bizottságban külön főigazgatóság foglalkozzon a civil társadalommal. Azt is javasolták, hogy társadalmi egyeztetéskor és párbeszéd folytatásakor az európai döntéshozók ne értsék be az egyeztetéseket európai ernyőszervezetekkel, hanem szélesebb körben vonják be az Európában gondolkodó, de tagállami szinten működő szervezeteket, illetve minél hamarabb induljanak el az Európa a polgárokért pályázati program idejű kiírásai (ez utóbbiról lásd külön cikkünket). Szó esett még az európai állampolgári jogok megismertetésének szükségességéről, egy közös európai történelemkönyv kidolgozásáról és az EU-val foglalkozó kiadványok nyelvezetének érthetőbbé tételéről.

[A Polgárok Európai Éve honlapja](#)

[Az Európa-vitát összefoglaló jelentés](#)

[A civil szövetség \(EYCA\) ajánlásai](#)

B. Royal floss

EURÓPA CIVILJEI A BRIT URALKODÓ KEZÉBEN

Késnek az Európa a polgárokért program pályázati kiírásai. A késésért érdemes górcső alatt vizsgálni az okokat; itt megjelenik a brit kormány, a parlament és II. Erzsébet királynő is.

A 2014-2020-as EU-költségvetés 185 millió eurós tétele a némiképp átalakított, de az európai civil együttműködés egyik jelentős forrását jelentő Európa a polgárokért program (EaP). A civil társadalmi programok, testvérvárosi együttműködések és az európai történelmi emlékezethez kapcsolódó projektek pályázati kiírásának kezdődátuma eredetileg 2014. március 1. lett volna, azonban április 1-én sem nyíltak meg a pályázati ablakok.

Pályázatíráshoz szokott pennánkat tartó kezünk mutatóujjával ilyenkor a programért felelős Európai Bizottság vagy a pályázatkezelő (EACEA) felé mutogatnánk felelőst keresve, de ezt elhamarkodottan tennénk, ugyanis az említett pályázatok kiírásának kulcsa nem ott, hanem a tagállamok és jelesül a britek kezében van.

A csúszás okáról az EaP honlapja azt írja, hogy három tagállam: Csehország, az Egyesült Királyság és Németország parlamenti jóváhagyásra, vagyis tagállami szintre vitte vissza az EaP ügyét. Mi figyelmünket a híresen euroszeptikus britekre szegeztük. Pontosabban a brit kormány jogalkotási honlapjára és a parlament jegyzőkönyveire, amelyekből kiderül, hogy az EaP-t még tavaly júliusban kezdte tárgyalni a brit parlament, hogy arról jogszabályt hozzon.

A program tagállami jóváhagyására alapesetben nem lenne szükség, mert az uniós szerződések szerint külön tagállami eljárások nélkül is lehet európai uniós jogszabályt hozni, amennyiben azzal a tagállamok egyetértenek. Viszont az említett három EU-tag nem így tett és az EaP-t többek között a brit parlamenti külön jóváhagyásához kötötte (a csehek és a németek már tavaly zöldre állították a szemafor). A britek esetében nem arról volt szó, hogy az agyonegyeztetett és 185 millióval gazdálkodó hétéves programot hirtelen átírják (bár a parlamenti jegyzőkönyvből kiderül, hogy ez nem lett volna idegen a brit honatyáktól), hanem az időhúzásról és az idejű európai parlamenti választásról.

A jelenlegi gyakorlat szerint ugyanis pontosan 35 évente fordul elő, hogy az új EU-költségvetés életbe lépése azonos évben legyen az európai parlamenti választásokkal,

mivel a költségvetés hét évre szól, EP-választásokat ötévente tartanak. A britek azt szerették volna megakadályozni, hogy az EaP-n keresztül finanszírozott civil programok növeljék az ideai EP-választás népszerűségét és a részvételt. Abban minden bizonnyal nem tévedtek, hogy sok projekt foglalkozott volna a témával, azonban eljárásukat és az európai civil programok akadályozását így sem lehet helyénvalónak tekinteni.

A helyzet és az EaP-ról szóló brit jogszabály jelenleg úgy áll, hogy a brit uralkodó 2014. január 30-án aláírta azt (ez rutineljárás, minden szigetországi törvény esetében ezt történik), így a törvény némi további brit eljárási időhúzás után lassan visszakerül európai szintre és az Európai Tanács formális döntését követően válik európai jogszabállyá. Csak ez után lehet majd pályázatot benyújtani. Reméljük minél hamarabb.

[Az Európa a polgárokért program a brit parlamentben](#)

[Ugyanez a brit kormány honlapján](#)

[Az Európa a polgárokért program honlapja](#)

C. Öt lépésben

ÚJ MEGÁLLAPODÁS EURÓPÁÉRT

Hogyan tud megerősödve kilábalni Európa a négy évvel ezelőtti válsághelyzetből, az eurózóna válságából? A jövőnéző lehetőségeket európai ernyőszervezetek vették számba. Következtetéseiket betűbe öntötték.

Az "Új megállapodás Európáért" projekt a belga King Baudouin Alapítvány és a német Bertelsmann Alapítvány vezetésével és több európai ernyőszervezet közreműködésével azt vizsgálta 2012 óta, hogy mi módon lehetne a közös Európának új megközelítést adni, ami a tagállamok, az európai döntéshozók és nem utolsósorban az állampolgárok közötti megállapodáshoz vezetne.

A jelentés összefoglalja a projekt első szakaszában elsősorban EU-szakértők bevonásával végzett munkát. Felsorolja a mostani nehézségeket, köztük az Európai Unió támogatottságának alacsony voltát, az EU-val kapcsolatos hiányos társadalmi ismereteket, az eurózóna egységének hiányosságait, és Európa csökkenő szerepét a globális világban.

A jelentés öt pontban tesz javaslatot az Európai Unió lehetséges jövőképeire.

Első lehetőség. Először is tanulni kell a múlt hibáiból, amit az elemzés abban lát, hogy a közös európai pénz bevezetésével az EU túlságosan előre szaladt az integrációban és így magának a további integrációnak szab gátat. A vélemény szerint sem lenne ördögtől való, ha a tagállamok visszatérnének a nemzeti valutájukhoz, ugyanis a közös piac úgy is életképes maradna.

Második lehetőség. Meg kell őrizni azokat az integrációs elemeket, amik jól működnek. A javaslat szerint érdemes figyelembe venni, hogy a tagállamok bizonyos kérdésekben hajthatatlanul ragaszkodnak privilégiumaikhoz, ideértve a szociális és munkaügyi kérdéseket. Így olyan európai célokat kell kijelölni, amik nem jelentenek automatikus konfliktust a nemzeti szinttel.

Harmadik lehetőség. Előre kell tekinteni és ambícióval vegyített reális további európai integrációs célokat kitűzni. Ilyen intézkedés lehet az EU saját adóbevétele, ami elkerülhetővé tenné, hogy a

központi EU-költségvetés elfogadása a tagállamok játszótére legyen.

Negyedik lehetőség. Egy nagy ugrással és lélegzetvétellel még szorosabb politikai integráció kell európai kormánnyal és parlamenttel, amelyek önálló döntéseket hoznak.

Ötödik lehetőség. E vélemény szerint alapvető változtatások nélkül nem lehet további jogokat az európai döntéshozatali szintre delegálni már csak azért sem, mert sokak szemében nem elég átlátható az Európai Unió működése. A részvételi demokráciára leginkább emlékeztető elgondolás szerint meg kell erősíteni az európai intézmények fölötti ellenőrzést és jogosítványokat kell adni többek között a civil szervezeteknek, hogy beleszóljanak az európai döntésekbe.

[A teljes jelentés \(angol, 91 oldal\)](#)

[A jelentés összefoglalója \(angol, 16 oldal\)](#)

D. 1 884 790

NEM LESZ ÚJ EU-JOGSZABÁLY A VIZES KEZDEMÉNYEZÉSBŐL

Nem kezdeményez jogszabályt az Európai Bizottság a vizet emberi jogként elismertetni kívánó európai kezdeményezésből (epk).

2014. március 19-én határidőre érkezett az Európai Bizottság válasza az 1,9 millió európai uniós állampolgár által támogatott, hivatalosan "A Víz és a szennyvízhálózat emberi jog! A Víz egy nyilvános jó, nem árucikk!" elnevezésű epk-ra, amely elismerően szól a kezdeményezés tárgyáról, de nem terjeszti a kezdeményezést az Európai Parlament elé. Az epk szervezői sajnálattal vették tudomásul a fejleményt, de pozitívként értékelték a Bizottság álláspontját, hogy a vízzel kapcsolatos közszolgáltatások kívánatos helye és működtetése a helyi önkormányzatok kezében legyen.

Ezzel együtt nem túl rózsásak az állampolgári kezdeményezés intézményének jövőben kilátásai. Amennyiben a sikeres, 1 millió támogatót legalább 7 EU-tagországból felmutató további kezdeményezések is hasonló sorsra jutnak, akkor állampolgári/civil társadalmi oldalról joggal fognak elfordulni ettől az európai szintű döntéshozatal befolyásoló lehetőségtől.

Időközben egy másik epk is elérte és meghaladta a bűvös egy milliós támogatói számot. Az "Egy közülünk" egy embrióvédelmi epk, amit 1,8 millióan támogattak Európa-szerte. A kezdeményezést már benyújtották az Európai Bizottságnak. Válasz 2014. május 28-án várható.

[Az európai polgári kezdeményezés honlapja](#)

E. Utas és holdvilág

EURÓPAI UNIÓS UTASJOGI ALKALMAZÁS MOBILRA

Az Európai Unió egyik alapvívmánya a szabad mozgás joga. Európa szerte csak vonaton naponta több millió ember utazik és reménykedik abban, hogy a repülőtéren feladott csomagja a megfelelő városba érkezik vagy, hogy nem késik a hajó Calais és Dover között.

Az elmúlt években az EU számos jogszabályt fogadott el az utazáshoz kapcsolódó jogok egységesítése érdekében. Mit sem ér azonban mindez, ha mi, utasok (egyben tudatos állampolgárok) nem vagyunk tisztában mindezen jogainkkal.

Itt jön segítségünkre az Európai Bizottság új kezdeményezése: elkészítették azt az alkalmazást, mely légi és vasúti utazásokról, valamint a helyi és távolsági autóbuszokra és a vízi közlekedésre vonatkozóan ad tájékoztatást, természetesen magyar nyelven is.

Az alkalmazás négy mobiltelefonos platformon érhető el: Apple, Android, Blackberry és Microsoft Windows Phone 7.

[Az alkalmazás innen elérhető](#)

F. Szekszárdon születtem

ÖNKÉNTESK NAPJA SZEKSZÁRDON

Idén is megrendezésre kerül az Önkéntesek napja Szekszárdon. A rendezvényre 2014. május 31-én 10-18 óra között kerül sor Szekszárdon a Garay téren, ahol a bemutatkozási lehetőséget biztosítanak civil szervezetek számára. A részvételi szándékot legkésőbb április 20-ig várják a szervezők.

További információ: Süle Viktória, Önkéntes Információs Pont és Önkéntes Központ

Telefon: (74) 511-721

Honlap: www.mentalmuhely.hu

E-mail: onkentesinfopont@gmail.com

G. A hírlevélről

A Civil Európa az Európa Ház elektronikus hírlevele civilekről és az Európai Unióról.

Szerkesztőség: Civil Európa Hírlevél/Európa Ház

P: 1389 Budapest 62., Pf. 113.

T: (1) 356-8440, E: info@eucivil.hu, I: <http://www.eucivil.hu>

Ha szeretné, hogy az Ön híre is megjelenjen, kérjük írjon az info@eucivil.hu címre. A közlés jogát fenntartjuk. Híreink átvétele lehetséges a forrás megjelölésével. A forrás megjelölésének módja: www.eucivil.hu. A Civil Európa Hírlevél 13. évfolyam 5. számát 10079 előfizetőnek küldjük.